

ברך-עמיאל

שטראוס-עמיאל

הכשרת שליחים, מחנכים ורבנים לתפוצות

Celebration & Trepidation: Rosh Hashanah With and Without the Shofar

Source

משנה מסכת ראש השנה ד/א - יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעים אבל לא במדינה.

Mishna, Tractate Rosh Hashanah 4/1- With regard to the **Festival day of Rosh Hashanah that occurs on Shabbat, in the Temple they would sound the shofar as usual. However, they would not sound it in the rest of the country** outside the Temple.

שולחן ערוך [או"ח, תקפ"ח/ה] - יום טוב של ר"ה שחל להיות בשבת אין תוקעין בשופר.

Code [OC, 588/5]- If Rosh Hashanah falls out on Shabbat, we don't blow the Shofar

Reason

תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה ד/א' - אין דבר תורה הוא= אף בגבולין ידחה! אין לית הוא דבר תורה= אף במקדש לא ידחה? עבר כהנא. אמרין "הא גברא רבה דנישאל ליה"...אמר לון- כתוב אחד אומר "יום תרועה", וכתוב אחד אומר "זכרון תרועה". הא כיצד? בשעה שהוא חל בחול = יום תרועה, בשעה שהוא חל בשבת- זכרון תרועה; מזכירין אבל לא תוקעין.... מעתה אף במקדש לא ידחה?...תני רשב"י "והקרבתם"- במקום שהקרבנות קריבין.

Talmud Yerushalmi, Tractate Rosh Hashanah 4/1- If it's biblically permissible to blow Shofar on Shabbat= it should be allowed outside the temple. If it's biblically prohibited to blow Shofar on Shabbat= it should be prohibited in the Temple as well? Kahana passed by. They said: "He's a great man, let's ask him"...and he said: **One verse says "A solemn rest, a memorial of blasts"** (Vayikra 23/24), **and another verse says: "It is a day of blowing for you"** (Bamidbar 29:1), i.e., a day on which one must actually sound the shofar! How can they both be true? This apparent contradiction is **not difficult: Here**, the verse in which the shofar is only being remembered but not sounded, is referring **to a Festival that occurs on Shabbat; there**, the verse in which the shofar is actually sounded, is referring **to a Festival that occurs on a weekday**. If so, why is it allowed in the Temple? ...Said Rashbi: It says [in the context of the verse "It is a day of blowing for you"] **"And you shall sacrifice"**-in the place that you sacrifice.

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף כ"ט עמוד ב' - כתוב אחד אומר "שבתון זכרון תרועה", וכתוב אחד אומר "יום תרועה יהיה לכם"; לא קשיא; כאן - ביום טוב שחל להיות בשבת, כאן - ביום טוב שחל להיות בחול. אמר רבא: אי מדאורייתא היא - במקדש היכי תקעין? ועוד: הא לאו מלאכה היא...שהיא חכמה ואינה מלאכה? אלא אמר רבא: **מדאורייתא מישראל שרי, ורבנן הוא דגזרו ביה**, כדרבה....גזירה שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד, ויעבירו ארבע אמות ברשות הרבים.

Tractate Rosh Hashanah 29b- One verse says, with regard to Rosh Hashanah: **"A solemn rest, a memorial of blasts"** (Vayikra 23/24), which indicates that one should merely remember the shofar without actually sounding it. **And another verse says: "It is a day of blowing for you"** (Bamidbar 29:1), i.e., a day on which one must actually sound the shofar. This apparent contradiction is **not difficult: Here**, the verse in which the shofar is only being remembered but not sounded, is referring **to a Festival that occurs on Shabbat; there**, the verse in which the shofar is actually sounded, is referring **to a Festival that occurs on a weekday**. Rava said: This explanation is difficult, for if the distinction between Shabbat and the rest of the week applies by Torah law, how does one sound the shofar on Shabbat in the Temple? And furthermore, by Torah law sounding a shofar is not a prohibited labor on Shabbat such that a verse is necessary to exclude it when Rosh Hashanah occurs on Shabbat?...**Rather, Rava said: By Torah law one is permitted** to sound the shofar on Rosh Hashanah even on Shabbat, **and it was the Sages** who decreed that it is prohibited. This is in accordance with the opinion of Rabba, as Rabba said: All are obligated to sound the shofar on Rosh HaShana, but not all are experts in sounding the shofar. Therefore, the Sages instituted a decree that the shofar should not be sounded on Shabbat, lest one take the shofar in his hand and go to an expert to learn how to sound it or to have him sound it for him, and due to his preoccupation he might carry it four cubits in the public domain, which is a desecration of Shabbat.

How Shall We "Pasken"?

הרא"ש [ראש השנה ד"י"ד] בשם **רבינו שמואל בר רבי חפני**- שמנהג בשתי ישיבות שאם חל ראש השנה בשבת אומרים...זכרון תרועה

Rosh [R"H 4/14] in the name of **R' Shemuel bar R' Chofni**- the custom in the two Yeshivot is that if Rosh Hashanah falls out on Shabbat, you say..."Yom Zichron Terura

משנה ברורה [תקפ"בי"ט]- ואפילו בתפלת הלילה או בקידוש, אף על גב שאין תוקעין בלילה = מ"מ היום הוא יום של תרועה דלמחר בודאי יתקעו Mishna Berura [582/19]- Even at night or during Kiddush, even though you don't blow Shofar at night= the day is indeed a day we will blow the Shofar, as it will be sounded in the AM.

תרומת הדשן [סימן קמ"ה]- בקדוש ובתפילת ערבית "זכרון תרועה" אפי' בחול, משום דלאו זמן תרועה הוא, ואף על גב דלא דמי לשבת דהכא הוא יומא זמן תרועה הוא למחר

Terumat HaDeshen[145]-In Kiddush and Maariv, you say Zichron Terura even on a weekday, as it's not a time we blow Shofar, though it's not like Shabbat as in the AM we will blow.

שולחן ערוך [אורח חיים תקפ"בז]- אם חל בחול, אומר: "יום תרועה"...ואם חל בשבת, אומר: "זכרון תרועה".

Code [OC 582/7]- If it comes out on a weekday, you say "a day of blowing", if it falls on Shabbat, you say "a memorial of blasts".

עלי תמר [ראש השנה ד/א]- הרי שדעה זו הסוברת שבחול יש לומר "יום תרועה", ובשבת "זכרון תרועה" מבוססת על הירושלמי... שכמה מנהגים אנו נוהגים כהירושלמי [כמ"ש בתוס' ברכות דף י"ח, ור"ת בספר הישר].

Alei Tamar [Rosh Hashanah 4/1]- this view [i.e.- If it comes out on a weekday, you say "a day of blowing", if it falls on Shabbat, you say "a memorial of blasts"] is based on the Jerusalem Talmud...as in some customs we follow the Jerusalem Talmud

Explanation

שולחן ערוך [או"ח תקצ"בא]- מחזיר שליח צבור התפלה, ותוקעין על סדר הברכות.

Code [OC 592/1]- The Chazzan repeats the Amida, and you **blow the shofar after the additional blessings**.

הסבר הריטב"א [מסכת ראש השנה ל"ד עמוד א', ד"ה "ונשאל"]- ואין תקיעות שעל סדר ברכות באות לחובת מצות שופר, אלא לחובת תפלה בצבור להעלות תפלה בתרועה כענין בתעניות שתוקעין על ז' ברכות... כדי להעלות (תקיעה) [תפלה] בשופר.

Explanation of the Ritva [R"H 34A, D"H VENISHAL]- The blowing during the Amida is not for the Mitzva of blowing[/hearing] the Shofar, but rather to is part of the public PRAYER service in order to OFFER THE PRAYERS BY VIRTUE OF THE SHOFAR, just like we do on ad-hoc fast days, where we blow after the 7 additional blessings...to offer the prayers by virtue of the Shofar

מסכת ראש השנה כ"ו עמוד ב'- מצוה של ראש השנה...בכפופין...כמה דכייף איניש דעתיה טפי מעלי

Tracate Rosh Hashanah 26b- The Rosh Hashana shofar is...with a BENT shofar,,the more as a person is bent [i.e.- humble] the better

הסבר רש"י [ד"ה "כמה דכייף איניש"]- בתפלתו, ... הלכך, בראש השנה דלתפלה...בעיני כפופין

Explanation of Rashi [D"H kama dekayif]- in his prayers...thus on Rosh Hashanah, as the shofar is a veichle of prayer... you need a bent Shofar

R' Hershel Schachter in the name of **Rav Yosef Dov Solovetchik** -

... questions of Rava cited
It seems that the Yerushalmi holds that the d'oraissa
involved in shofar-blowing on Shabbos is the p
offering techinos (supplications) on Shabbos. [This i
on the passuk, ודבר דבר - "and speaking words" (Yes
from which the Gemara in Shabbos (113b) derive
speech on the Shabbos should not be like his spee
days. This prohibition is more stringent on Shab
Yom Tov.] Since the blowing of the shofar is e
offering a דמעות, it is forbidden to bl

תלמוד בבלי מסכת ברכות, דף כ"א עמוד א'-...דטעו ומדכרי דחול בשבת...גומרין כל אותה ברכה... גברא בר חיובא הוא, ורבנן הוא דלא אטרחוהו, משום כבוד שבת

Yerushalmi, Tractate Shabbat, 15/3-
We learned- One is forbidden to demand one's needs on Shabbat

אסור לתבוע צרכיו בשבת, לפי שמכלל עונג שבת הוא שיחשוב האדם כאילו כל מלאכתו עשויה, והשואל צרכיו הוא מראה בהיפך, וגם מביא דאגה בליבו. (קרבן עדה, ירושלמי שם.)

One is forbidden from demanding his needs on Shabbat, as part of "Oneg"/enjoying Shabbat is for **one to think that all his labor is done**. Thus, when one asks for his needs, he shows the opposite [i.e.- that there is still more to do,] and also brings worry to his heart (Korban-Edah, Yerushalmi, ibid.)

Tractate Berachot 21a -One who makes a mistake, and said the weekday blessings on Shabbat...finishes that Beracha....a person is obligated [in the 13 daily blessings of petition on Shabbat,] but the Rabbis were the ones that **didn't want to bother the Jew**, out of respect of Shabbat

... ושתיים עשרה ברכות כן לצורכו של אדם. ולפיכך, אין מתפללין בשבת שמונה עשרה, שאם יהיה לו חולה בתוך ביתו, נזכר ב"רופא חולי עמו ישראל" והוא מיצר, והשבת נתנה לישראל לקדושה, לענג, ולמנוחה ולא לצער. לכן, מתפלל ג' ברכות ראשונות וג' אחרונות, והמנוחה באמצע. (מדרש תנחומא, פרשת וירא, א')

...the twelve blessings [in the middle of the Amida,] are all there [in order to request from G-d] the needs of Man. Therefore, we don't pray the 18 blessings on Shabbat, because if someone has someone ill in their home, they would recall them at that moment, when they get to the blessing [of "Blessed be you G-d] who heals the ill of the Jewish people," and would feel stressed [about it.] And after all, Shabbat was given to the Jewish people for sanctity and enjoyment and not to be stressed. Thus, one prays [on Shabbat] the first three blessings and the last three blessings, and the value of "rest" in the middle. (Midrash Tanchuma, Parshat Vayera, 1.)

משנה מסכת ברכות ה/ב- ...והבדלה ב"חונן הדעת"

Mishna, Tractate Berachot 5/2- ...and one adds "Havdalah" in the blessing of "Chonen HaDaat".

תלמוד ירושלמי, מסכת ברכות ה/ב-אסור לו לאדם לתבוע צרכיו עד שיבדיל
Jerusalem Talmud, Tractate Berachot 5/2-One is forbidden to request from G-d till one says "Havdalah".

Babylonian Talmud, Tractate Berachot 33a- Why? Said R' Yosef: because it takes "wisdom" [to make distinctions], it's within the blessing asking for wisdom. The majority of sages said: As it's the first weekday blessing, they put it into the first weekday blessing.

Epilogue-A Tune that Makes your CRY and DANCE

כך הפך "בשנה הבאה" משיר געגועים עצוב ללהיט בינלאומי קצבי / נתי גבאי

בְּשָׁנָה הַבְּאֵה נִשְׁכַּח עַל הַמְּרַפֶּסֶת וְנִסְפָּר צְפָרִים נוֹדְדוֹת יְלָדִים בְּחֻפְזָה יִשְׁחָקוּ תוֹפְקֶת בֵּין הַבַּיִת לְבֵין הַשְּׂדוֹת. עוֹד תִּרְאֶה, עוֹד תִּרְאֶה כִּמָּה טוֹב יְהִי בְּשָׁנָה, בְּשָׁנָה הַבְּאֵה

בשנה הבאה נמנה דווקא עם השירים האישיים ביותר שכתבתי, ...ה'מרפסת' היא מרפסת בית הורי...וה'יושבים' על המרפסת הם הורי ואחי: אבי ישראל ז"ל, שבנה את המרפסת כמו ידיו ונפטר לפני שנים רבות, אחי רחל, אחי זאב, ואחי הצעיר יהודה ז"ל שנפל במלחמת ההתשה על גדות תעלת סואץ. השיר נכתב כשנתיים לאחר נפילת אחי וכשתים-עשרה שנים לאחר מות אבי, ומה שנבצר מן המציאות המתקיים בשיר: החיים והמתים יושבים יחד על המרפסת... (מתוך ספרו של אהוד מנור "אין לי ארץ אחרת", דניאלה די-נור מוציאים לאור והוצאת הקיבוץ המאוחד, 2013)

"Bashana Habaa" is actually one of the most personal songs I have written, ... "the מרפסת/balcony" 'is the balcony of my parents' house ... and "sitting on the balcony" are my parents and brother: the late Avi Israel, who built the balcony with his own hands and died many years ago, My mother Rachel, my brother Zeev, and my younger brother Yehuda, who fell in the War of Attrition on the banks of the Suez Canal. The song was written about two years after my brother's fall and twelve years after my father's death, and what is fortified from the reality that takes place in the song: **the living and the dead sit together on the balcony**

בשנת 1968 נהרג אחיו של אהוד מנור, יהודה, במלחמת ההתשה. המוות, העצב והגעגועים לאח ליוו את אהוד גם בשיריו...כך גם סיפורו של השיר "בשנה הבאה". זהו למעשה שיר געגועים מאת מנור לזיכרונות הילדות ולמשפחתו
In 1968, Ehud Manor's brother, Yehuda, was killed in the war of attrition. **Death, sadness and longing for a brother accompanied Ehud in his songs as well** so did the story of the song "Beshana Habaa". This is actually a song of longing by Manor for the memories of childhood and his family

מי ש"הציל" את השיר היה שלמה צח... הוא 'אילן' מהצמד "אילן ואילנית". הוא שמע את השיר והפציר בהירש שלא לגנוז אותו, אלא רק לשנותו מעט. ... "נגני את השיר הזה הרבה יותר מהר, והרבה יותר קצבי" - וכך נולדה הגרסה המוכרת והאהובה כל כך ל"בשנה הבאה".

The person who "saved" the song was Shlomo Tzach ... he is "Ilan" from the duo "Ilan and Ilanit". He heard the song and begged Hirsch not to shelve it, but only to change it a little. And much more rhythmic - and thus was born the familiar and beloved version of " next year ".

כאשר התבקשה נורית הירש להלחין מנגינה למילים, היא התאימה את הלחן הראשון שלה לסיפור הרקע העצוב. "במקור הלחנתי לחן עם קצב איטי", סיפרה הירש בראיון למעריב לפני מספר שנים, "אולי מתוך הזדהות עם אהוד שהנציח בו את אחיו יהודה". אך הירש לא הייתה מרוצה מהלחן. "כתבתי אותו כמנגינה לירית, לא מי יודע שמחה", סיפרה בראיון. "ניגנתי אותה לבעלי והוא יעץ לי לזרוק אותה לזבל, כבר התכוונתי למחוק אותה מהקלטת".

When Nurit Hirsch was asked to compose a melody for the lyrics, she adapted her first melody to the sad background story. "I originally composed a melody with a slow tempo," Hirsch told Maariv in an interview several years ago, "perhaps out of sympathy with Ehud, who immortalized his brother Yehuda in it." But Hirsch was not happy with the melody. "I wrote it as a lyrical melody, not who knows joy," she said in an interview. "I played it for my husband and he advised me to throw it in the trash. I was already going to delete it from the tape."

כאשר שמע אהוד את המנגינה בפעם הראשונה, הוא הופתע מאוד, "משחזרת הירש, "הוא סיפר לי שהוא התכוון לכתוב שיר עצוב, ... אך גדולתו של מנור הייתה דווקא בכתיחות לקבל משהו אחר. "אהוד היה אדם פתוח וקיבל מיד את הגרסה האופטימית", מספרת הירש.

מנור אף הגדיל לעשות והכניס שינוי קל בשיר, כך שיתאים יותר לגרסה האופטימית שלו. במקום השורה המקורית:

When Ehud heard the melody for the first time, he was very surprised, "Hirsch recalls," he told me that he intended to write a sad song, ... but Manor's greatness was actually in the openness to accept something else. "Ehud was an open person and immediately accepted the optimistic version," says Hirsch.

Manor even increased the make and made a slight change in the song to better suit his optimistic version. Instead of the original line:

"אנפה לבנה תפרוש באור כנפיים והשמש תזרח בתוכן"

"אנפה לבנה תפרוש באור כנפיים והשמש תשקע בתוכן"